

ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Η ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Η προεκλογική κίνηση των γυναικών ήταν αρκετά ζωντανή και στην Αθήνα και στις επαρχίες. Οι γυναίκες εκλογείς επεσκέφθησαν πολλές φορές, άλλες μόνες, άλλες σε ομάδες, τα εκλογικά κέντρα των υποψηφίων δημάρχων και τους εδήλωσαν φιλία. Έγινε μάλιστα και μία διαδήλωση από τις οπαδούς του κ. Μερκούρη, με την κυρία Εύλαλία Γιαννάρου επί κεφαλής. Αν μία μερίδα του Τύπου δεν την έκρινε ως αρκετά σοβαρή, εμείς δεν ξέραμε πώς να χαρακτηρίσουμε τις ανδρικές διαδηλώσεις των διαφόρων υποψηφίων. Το θέμα όχι μόνο σοβαρό δεν ήταν, αλλά άλληθινα άποκαρδιωτικό, με την πρωτοπορεία των λούστρων με τις πελώριες εικόνες των αρχηγών σε κοντάρια, με τύμπανα και τρομπέτες. Δε θέλομε να πούμε ότι άξιζε και οι γυναίκες να μιμηθούν αυτές τις άηδιστικές βαρβαρότητες, αλλά δεν έχουν όμως και το δικαίωμα να τις κατηγορούν οι άντρες, που άσφαλώς αυτοί προκάλεσαν και ώργάνωσαν τη γυναικεία αυτή διαδήλωση.

Επίσης και στο κέντρο του κ. Κοτζιά ώργανώθηκε μία δημόσια συγκέντρωση, όπου μίλησαν και γυναίκες. Το περιεργότερο στη συγκέντρωση αυτή ήταν ότι εκείνοι άκριβώς που άντιέδρασαν συστηματικά στην εκλογιμότητα των γυναικών, όπως ο κ. Κοτζιάς, άνέφεραν, για λόγους έντυπωσιακούς, τις φεμινιστικές άρχες του μακαρίτου ίδρυτού του λαϊκού κόμματος Δ. Γούναρη, που πρώτος έζητησε από την Γ' Έθνοσυνέλευση «να καταργηθώ ή διάκρισις των φύλων, όσον άφορᾷ την ικανότητα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι». Νομίζομε ότι χρειαζόταν κάποιος περισσότερο ουσιαστικός και ειλικρινής σεβασμός στη μνήμη ενός άρχηγού τόσο προσδευτικού από ανθρώπους, που κολακεύονται να λένε πως είναι οπαδοί του.

* *

Στις επαρχίες ή προεκλογική κίνηση ήταν αρκετά ζωντανή. Εκτός από την κίνηση στις Σέρρες, που άνάφερομε σε άλλη στήλη, στον Πύργο έγινε μία μεγάλη συγκέντρωση γυναικών στο εκλογικό κέντρο του υποψηφίου δημάρχου κ. Κορκογιάννη. Έπειτα έγινε μία διαδήλωση από περισσότερες από διακόσιες γυναίκες με επί κεφαλής το δήμαρχο και την κυρία του.

Από την έφημερίδα «Πατρις» του Πύργου μαθαίνομε ότι στην Αμαλιάδα δόθηκε στις 4 Φεβρουαρίου μία δμιλία από την κυρία Μαρία Μπριστογιάννη, με θέμα Γυναίκα και ψήφος. Η κ. Μπριστογιάννη, που κάταγεται από άρχοντική οικογένεια της Πρέβεζας, άνέπτυξε το θέμα της με εύφραδέια και στο τέλος έτόνισε στις γυναίκες να προσέξουν στις εκλογές να μην παρασυρθούν από τους άντρες των, αλλά να ψηφίσουν σύμφωνα με τη συνείδησή τους το δή-

μαρχο, που πιστεύουν πως θα φρονίζει καλύτερα για την πόλη τους.

Στην Καρδίτσα δημοσιεύτηκε στην έφημερίδα «Καρδίτσα» ένα άρθρο γραμμένο από μία γυναίκα τις παραμονές των εκλογών. Είναι τόσο καλογραμμένο, τόσο καλοζυγισμένο κάθε νόημα, κάθε λέξη, που δεν άντέχομε στον πειρασμό να δημοσιεύσομε τον έπιλογο:

«Γυναίκες εκλογείς! . . . Σε λίγες μέρες θα προσκληθείτε στις κάλπες. Και θάσθαι σεις που θα παίξετε ένα σπουδαίο και έξαιρετικά σημαντικό ρόλο στο άποτέλεσμα των εκλογών αυτών. Μην άφίσστε στους άντρωστικούς κάθε κίνησης φεμινιστικής να δικαιωθούν στις έπιφυλάξεις τους τις άρτηρισκληρωτικές. Φανήτε άξιες της έντολης που σας άναθέτει ή πολιτεία. Συνειδητοποιήστε τις κατευθύνσεις σας τι πολιτικές, εκτιμήστε όλες το προνόμιο που σας δόθηκε, με τη γενική προσέλευση στην εκλογή και με τη συνειδητή ψήφο σ' εκείνον που, κατά τη γνώμη σας, συγκεντρώνει τα περισσότερα προσόντα. Βασισθείτε στις άτομικές σας άντιλήψεις μονάχα και μην παρασύρεσθε και μην υποδουλώνετε τη σκέψης σας σε καμιά ξένη έπιδραση. Μά προ πάντος μην σταματήσετε στον ένδοξο δρόμο της προόδου που άνεβαίνετε κι' άν είναι κουραστικές κι' άν στο άνεβασμά του σκοντάψετε, μην κουρασθήτε και μην άπογοητεύεσθε από σας έξαρτάται να γίνεται κάτι στη ζωή».

Στα Τρίκιναλα έγινε επίσης αρκετά ζωντανή κίνηση και, όπως φαίνεται, οι γυναίκες ψήφισαν σε μεγάλη άναλογία.

Στην Καβάλλα, χάρη στις ένεργειες του Τμήματός μας, γράφτηκαν 754 γυναίκες. Διλ. πολύ μεγαλύτερη άναλογία από τις Αθηναίες. Και όπως άνάφερομε άλλοι, όλες μαζί οι γυναικείες ώργανώσεις έπέδωσαν υποψηφιότητα μιας γυναίκας, της κ. Ρομπίνας Τόκου.

Στον «Έλευθερο Κήρυκα» της Καβάλλας της 29 Ιανουαρίου δημοσιεύτηκε ένα άρθρο δυνατό και τολμηρό, γραμμένο από μία γυναίκα έξαιρετική. Σεβόμαστε την άνωνυμία, που θέλει να κρατήσει και δημοσιεύσομε ένα άπόσπασμα:

«Έπρεπε να μας είχον δείξει οι έφτακόσιες τόσες γυναίκες της Καβάλλας και ιδίως εκείνες των δποίων τιμητικώς άνεγράφησαν τα όνόματα εις το περασμένο φύλλο μας διότι έσπευσαν από τι πρώτες να όπλισθούν με βιβλιάρια, τί θέλουν την ψήφο των, σε τι σκέπτονται να τη μεταχειρισθούν; Οι δημοτικές εκλογές πλησιάζουν, οι άντρες παλαίουν για την επικράτησιν των πολιτικών κομμάτων εις τα όποια άνήκουα, ένω οί ψήφοι των γυναικών, άκόμμη δεν μιλούν, δεν έπηγαν ζωή ούτε συνείδησει. Οι άστές φαίνεται μόνο, ότι

Συνέχεια εις την 9ην σελίδα

θα ψηφίσουν για να επικρατήσουν οι άστοι, και οι κομμουνίστριες για να επικρατήσει η παραταγή των.

Τελεία λοιπόν υποταγή της γυναικείας ψήφου στις άνδρικές κατευθύνσεις, στα άνδρικά σχέδια, στα άνδρικά προγράμματα. Κι' εν τούτοις ή στιγμή ήταν ιερή. Ίερή έξ τσου για όλες τις γυναίκες, άστές και κομμουνίστριες, γιατί όλες είναι μανάδες, γιατί όλες έχουν καρδιά που ποθεί την ευημερία όλων.

Έν τούτοις όμως μέχρι τώρα καμμία τέτοια κίνηση δεν ακούστηκε, ούτε από τις γυναίκες που διευθύνουν και συντηρούν σωματεία φιλανθρωπικά, που θα έχουν νοιώσει ότι η άγαθοεργία δεν έπουλώνει ούτε επί ελάχιστον τις κοινωνικές πληγές τις οποίες ζητιανεύοντας πολλές φορές και αποδοκιμαζόμενοι προσπαθούν να έπουλώσουν.

Μόνο με μιá πολιτική κίνηση, με έναν άναγκασμό των υποψηφίων αρχόντων του δήμου να υποσχεθούν ότι θα φροντίσουν πρώτα-πρώτα για την κοινωνική πρόνοια, μόνο με την υποστήριξη όλων των γυναικείων ψήφων, για την έκλογή του έκλεκτου, θα μπορούσαν κατά τι να είπουν οι γυναίκες ότι έξετέλεσαν το καθήκον των ως έκλογείς.

Διαφορετικά, ή γυναικεία ψήφος κατατεμνομένη στα πολιτικά άνδρικά κόμματα δεν θα έχη άλλην σημασίαν πλην του ότι προσειέθησαν στις προσεχείς δημοτικές έκλογές επτακόσιες τόσες ακόμη ψήφοι».